

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 8 marca 2013 r.

DOLiS/DEC-273/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1, art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2, art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana K. K. zam. w S. (adres do korespondencji: [...]) na przetwarzanie jego danych osobowych przez Zarząd [...] z siedzibą w W. oraz I. z siedzibą w R.,

- 1) odmawiam uwzględnienia wniosku w zakresie skargi Pana K. K. zam. w S. (adres do korespondencji: [...]) na przetwarzanie jego danych osobowych przez Zarząd [...] z siedzibą w W. [...],**
- 2) w pozostałym zakresie umarzam postępowanie.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana K. K. zam. w S. (adres do korespondencji: [...]), zwanego dalej także Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez Zarząd [...] z siedzibą w W., zwany dalej Z., oraz I. z siedzibą w R., zwany dalej I.. W treści przedmiotowej skargi Pan K. K. wskazał, iż złożył skargę do Z. w związku ze świadczoną przez ten podmiot usługą lokalnego transportu zbiorowego, a odpowiedź na nią otrzymał od I. A. M.. Jak podkreślił Skarżący w treści skargi, zwracał się do Z. o usunięcie pozyskanych w ten sposób jego danych osobowych zarówno ze zbiorów Z. jak i I. A. M., ale nie otrzymał odpowiedzi potwierdzającej wykonanie tych czynności. W związku z powyższym Skarżący sformułował wobec organu do spraw ochrony danych osobowych wnioski o cyt.: „- wyjaśnienie czy działania Z. polegające na udostępnieniu moich danych firmie zewnętrznej bez mojej wiedzy jest działaniem zgodnym z ustawą

o ochronie danych osobowych, - doprowadzenie do usunięcia moich danych z obu firm (Z. i I. A. M.) zgodnie z moją prośbą”.

W przedmiotowej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił, co następuje.

- 1) Skarżący, korzystając ze znajdującego się na stronie internetowej Z. o adresie [...] formularza kontaktowego, złożył w dniu [...] czerwca 2012 r. skargę w związku ze świadczoną przez ten podmiot usługą lokalnego transportu zbiorowego.
- 2) Z uwagi na fakt, że skarga Pana K. K. dotyczyła funkcjonowania autobusów komunikacji miejskiej, Z. przekazał ją do rozpatrzenia I. A. M. – jako podmiotowi realizującemu usługi z zakresu przewozu osób na zlecenie m. W. (w aktach sprawy znajduje się umowa z dnia [...] czerwca 2006 r. zawarta pomiędzy działającym w imieniu i na rzecz m. W. Z. a I. A. M. na świadczenie usług przewozu regularnego wykonywanego w ramach lokalnego transportu zbiorowego na liniach nadzorowanych przez Z.).
- 3) W odpowiedzi na przedmiotową skargę Pan K. K. otrzymał od I. pismo z dnia [...] lipca 2012 r. (kopia przedmiotowego pisma znajduje się w aktach sprawy).
- 4) W wyjaśnieniach złożonych w toku niniejszego postępowania Z. potwierdził fakt udostępnienia danych osobowych Skarżącego na rzecz I. A. M. wskazując, iż było to niezbędne z uwagi na okoliczność, że złożona przez Skarżącego do Z. skarga dotyczyła funkcjonowania autobusów komunikacji miejskiej, a m. W., którego jednostką organizacyjną jest Z., w przedmiotowej sytuacji występuje jedynie jako organizator zbiorowego transportu publicznego, który zleca na podstawie zawartych umów wykonywanie zadań z zakresu przewozu osób, podmiotom zewnętrznym. Ponadto podkreślono, iż cyt.: „mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t.jedn. Dz.U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601 ze zm.), gdzie mowa jest o odpowiedzialności przewoźnika z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu oraz ogólne przepisy Kodeksu cywilnego o odpowiedzialności kontraktowej, Z., przekazał skargę Pana K. K. do przewoźnika (w tym przypadku do I.) zgodnie z kompetencjami. Warto dodać także, iż zgodnie z art. 14 ust. 1 prawa przewozowego «przewoźnik jest obowiązany do zapewnienia podróżnym odpowiednich warunków bezpieczeństwa i higieny oraz wygody i należytej obsługi», tym samym pasażer zawierając umowę przewozu ma podstawy oczekiwać ze strony przewoźnika dołożenia najwyższego stopnia staranności dla zapewnienia mu bezpieczeństwa i komfortu podróży”. Odnosząc się zaś do podstawy prawnej przetwarzania przez Z. danych osobowych Skarżącego pozyskanych w momencie złożenia przez niego skargi, wskazano, iż proces ten legalizują przepisy działu VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, w związku z przepisami wydanego na ich podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46), które przewidują, iż niezbędnymi elementami warunkującymi rozpatrzenie wpływających do danej jednostki skarg czy wniosków jest podanie imienia, nazwiska oraz adresu osoby je wnoszącej.

- 5) I. A. M. w wyjaśnieniach złożonych w toku niniejszego postępowania wskazał, iż cyt.: „otrzymał dane osobowe Skarżącego na podstawie umowy z Z. na wykonywanie usług przewozowych w gminnym transporcie zbiorowym w W. na liniach autobusowych Z. przy wykorzystaniu autobusów 18-metrowych (umowa nr [...] z [...] czerwca 2006 r.) oraz umowy na wykonywanie usług przewozowych w gminnym transporcie zbiorowym w Warszawie na liniach autobusowych Z. przy wykorzystaniu autobusów 12-to metrowych (umowa nr [...]). Obydwie umowy zobowiązują przewoźnika do udzielania pisemnych odpowiedzi na skargi pasażerów i przekazywania kopii odpowiedzi do Z.”. Jednocześnie I. A. M. podkreślił, iż obecnie nie przetwarza żadnych danych osobowych Skarżącego, gdyż zostały one przez ten podmiot usunięte po udzieleniu mu odpowiedzi na skargę.
- 6) Dane osobowe Skarżącego w zakresie jego imienia, nazwiska i adresu zamieszkania są obecnie przetwarzane przez Z. w zbiorze „Korespondencja z petentami Z.”, który prowadzony jest m.in. w celu rozpatrywania skarg, wniosków i odwołań od nałożonych opłat dodatkowych zgłaszanych w korespondencji kierowanej do Z..

Na podstawie ustalonego w przedmiotowej sprawie stanu faktycznego i prawnego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Przetwarzanie danych może być bowiem uznane za zgodne z prawem jedynie wówczas, gdy administrator danych wykaże się spełnieniem co najmniej jednej z materialnych przesłanek przetwarzania danych osobowych. Przesłanki te – co do zasady równoprawne i odnoszące się do wszelkich form przetwarzania danych wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy, w tym w szczególności do ich udostępniania, zostały enumeratywnie wymienione w art. 23 ust. 1 ustawy. Na mocy tego przepisu przetwarzanie danych jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), bądź jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5). Każda z przesłanek przetwarzania danych osobowych ustanowionych w art. 23 ust. 1 ustawy ma charakter autonomiczny i niezależny, a zatem przesłanki te co do zasady są równoprawne. Dlatego też spełnienie co najmniej jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych. Jednocześnie zgoda osoby, której dane dotyczą jest jednym z możliwych, ale nie jedynym warunkiem legalizującym proces przetwarzania danych osobowych.

Analiza stanu faktycznego w niniejszej sprawie jednoznacznie każe stwierdzić, że przesłankę legalizującą przetwarzanie danych osobowych Skarżącego przez Z. stanowi art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. Zgodnie bowiem z treścią art. 221 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, zagwarantowane

każdemu w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawo składania petycji, skarg i wniosków do organów państwowych, organów jednostek samorządu terytorialnego, organów samorządowych jednostek organizacyjnych oraz do organizacji i instytucji społecznych realizowane jest na zasadach określonych przepisami niniejszego działu. Wobec powyższego Z. – jako jednostka organizacyjna m. W. wykonująca w jego imieniu zadania w zakresie organizacji, zarządzania i nadzorowania lokalnego transportu zbiorowego, niewątpliwie jest adresatem skargi złożonej w trybie ww. przepisu.

Analiza powołanego wyżej przepisu jednoznacznie wskazuje zatem, iż stanowił on podstawę dla przetwarzania przez Z. danych osobowych Skarżącego pozyskanych w związku ze złożeniem przez niego skargi w trybie art. 221 Kpa w celu jej rozpatrzenia. Obecnie natomiast, po zakończeniu przedmiotowego postępowania skargowego, przepisami legalizującymi dalsze przetwarzanie tych danych są przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 123, poz. 698 ze zm.).

Odnosząc się zaś do zarzutu Pana K. K. dotyczącego udostępnienia przez Z. jego danych osobowych na rzecz I. A. M. w celu rozpatrzenia skierowanej do Z. skargi, wskazać należy, iż stosowana przez ten podmiot praktyka w tym względzie, oceniona została przez organ ochrony danych osobowych jako nieprawidłowa. Bezsportnym jest zatem, iż w następstwie powyższego działania doszło do ujawnienia danych osobowych Skarżącego podmiotowi nieuprawnionemu. Tymczasem na Z., jako administratorze danych, ciąży – zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy – obowiązek zabezpieczenia danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zebraniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Z obowiązkiem tym koresponduje regulacja zawarta w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, administrator danych powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane te były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i niepoddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnie z tymi celami, z zastrzeżeniem ust. 2. Wobec takiego brzmienia cytowanego przepisu za nieprawidłową uznać należy sytuację, w której Z. – jako podmiot obowiązany do rozpatrzenia skargi użytkownika środka transportu miejskiego złożonej w trybie przepisów Kpa, udostępnia dane osoby skarżącej przewoźnikowi – I. A. M., do którego przedmiotowa skarga nie została skierowana.

W tej sytuacji Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, korzystając z uprawnień przewidzianych w art. 19a ustawy o ochronie danych osobowych, skierował do Dyrektora Z. pisemne wystąpienie, w którym zasygnalizował stwierdzone nieprawidłowości.

Odnosząc się zaś do wniosku Skarżącego o nakazanie usunięcia jego danych przez I. A. M., podkreślić należy, iż w toku prowadzonych czynności, organ ochrony danych osobowych ustalił, iż podmiot ten nie przetwarza aktualnie jego danych osobowych. W związku z faktem, iż zadaniem organu jest załatwienie sprawy w zakresie określonym w treści żądania, a w analizowanym przypadku brak jest po stronie I. A. M. jakichkolwiek danych osobowych Skarżącego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w stosunku do tego zakresu skargi, nie ma możliwości wydania decyzji załatwiającej sprawę przez jej rozstrzygnięcie co do istoty.

Stosownie do postanowień art. 105 § 1 Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego. W doktrynie wskazuje się, że cyt.: „Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 kpa, oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym” (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2006, s. 489).

Ustalenie przez organ publiczny zaistnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa, zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem w sytuacji zaistnienia tej przesłanki podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy. Bezprzedmiotowość postępowania może być także wynikiem zmiany stanu faktycznego sprawy.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) i art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.